ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 56.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, *20-го Іюля.* — 1848 — *Wilno.* WTOREK, *20-go Lipca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 14-*го Іюня*.

Высочайшими Грамотами, 25-го Іюня, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Владиміра 1-й степени, Кіевскій Военный, Подольскій и Волынскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Адъютантъ, Генералъ отъ Инфантеріи *Бибиковъ 1-й*, и Св. Анны 1-й степени: Генералъ-Маіоръ Баронъ *Притвицъ 2-й*, и Попечитель Кіевскаго Учебнаго Округа, Генералъ-Маіоръ *Траскинъ*.

—

СМѢСЬ.

—

Эрцгерцогъ Іоаннъ.

Іоаннъ Баттистъ Іосифъ, Австрійскій Цесаревичъ и эрцгерцогъ, генералъ отъ кавалеріи, главный начальникъ инженеровъ и фортификаціи, а также вѣнской инженерной академіи и вѣнско-нейштадтской военной академіи, родился во Флоренціи, 20 Января 1,782 года; онъ осьмой сынъ Императора Леопольда II и Императрицы Маріи Лудовики, дочери Испанскаго Короля, Карла III. Доброе сердце и здравый умъ, отличали его съ самыхъ юныхъ лѣтъ. — Военныя и историческія науки, были главными предметами учебныхъ трудовъ юнаго принца. Въ 1800 году, въ первый разъ явился онъ въ челѣ части войскъ, состоявшихъ подъ главною командою его брата, блаженныя памяти эрцгерцога Карла, и, не смотря на личную свою отвагу и предусмотрительность, испыталъ чувствительный ударъ при Гогенлиндѣ (13-го Декабря 1800 года) и Зальцбургѣ, нанесенный искуснымъ военачальникомъ, генераломъ Моро. — По заключеніи люневильскаго мира, принялъ онъ должность главнаго инженернаго и фортификаціоннаго начальника. Вѣнскія и нейштадтскія военныя заведенія одолжены сему принцу тою степенью совершенства, которымъ отличаются донынѣ. До начатія войны въ 1803 году, отправился онъ въ Тироль, съ которымъ еще прежде хорошо былъ ознакомленъ, привелъ въ порядокъ какъ тамъ, такъ и въ Форальдергѣ народное вооруженіе и устроилъ укрѣпленія. Къ его храбрости и благоразумной распорядительности

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 14-*go Lipca*.

Przez Najwyższe Dyplomata, 25-go Czerwca, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami: Orderu Św. Włodzimierza 1-éj klassy, Kijowski Wojenny, Podolski i Wołyński Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant, Jenerał-Piechoty *Bibikow*;— Orderu Św. Anny 1-éj klassy: Jenerał-Major Baron *Pritwitz* 2-gi, i Kurator Kijowskiego Naukowego Okręgu, Jenerał-Major *Traskin*.

—

ROZMAITOŚCI.

—

Arcy-Xiąże Jan.

Jan Chrzciciel Józef, Cesarzewicz i Arcy-Xiąże Austryacki, Jenerał Jazdy, Jeneralny Dyrektor Inżynieryi i fortyfikacyi, oraz Wiedeńskiéj Akademii Inżynierów, i Wiedeńsko-Neustadzkiéj Akademii wojskowéj, urodził się we Florencyi 20 stycznia 1782, i jest ósmym synem Cesarza Leopolda II i Cesarzowéj Maryi Ludwiki, córki Karola III, Króla hiszpańskiego. Dobroć serca i szlachetność umysłu, odznaczały go od najpierwszéj młodości. Umiejętności wojenne i historya były głównym przedmiotem naukowych prac młodego Xięcia. W roku 1800 stanął pierwszy raz na czele części wojska, którém naczelnie brat jego, sławnéj pamięci Arcy-Xiąże Karol, dowodził, i pomimo swéj osobistéj odwagi i przezorności, poniósł naprzód dotkliwą klęskę pod Hohenlinden (13 grudnia 1800 roku) i Salcburgiem, od przeważniejszego mistrza w sztuce wojennéj, Jen. Moreau. Po zawarciu pokoju Lunewilskiego, objął posadę Jeneralnego Dyrektora inżynieryi i fortyfikacyi. Zakłady wojskowe w Wiedniu i Neustadt, winne są temu Xięciu stopień doskonałości, jaki je teraz jeszcze odznacza. Przed wybuchnięciem wojny w roku 1803, udał się do Tyrolu, który wprzód dokładnie był zwiedził, i uorganizował tam i w Voralbergu uzbrojenie ludu i obronę miejsc warownych. Jego to waleczności i mądrym rozporządzeniom przypisać należy, że przewaga nieprzyjaciela w tym kraju żadnych stanowczych nie odniosła korzyści. Odparty do Karyntyi, połączył się z Arcy-Xięciem Karolem, dla śpieszenia na pomoc zagrożonéj stolicy; przedsięwzięcie to atoli zniwe-

Его Императорское Величество Высочайше повелѣть соизволилъ: учредить въ С. Петербургѣ временно-частную больницу для чиновниковъ и нижнихъ чиновъ Министерства Юстиціи, занемогающихъ холерою.

— Въ зданіи Правительствующаго Сената, по распоряженію тамошняго начальства, устроены двѣ временныя больницы: одна въ верхнемъ этажѣ, на шесть кроватей, для помѣщенія чиновниковъ, а другая въ низу, для служителей сенатскимъ.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ на случай могущихъ быть осиротѣвшихъ грудныхъ младенцевъ, отъ осьми мѣсяцевъ до года, впредь до особаго о нихъ распоряженія, принимать ихъ въ Воспитательный Домъ.

Jego Cesarska Mość Najwyżej rozkazać raczył: urządzić w St. Petersburgu czasowo-prywatną infirmaryą dla urzędników i kancellarzystów Ministerstwa Sprawiedliwości, zapadających na cholerę.

— W gmachu Rządzącego Senatu, z rozporządzenia tamecznej Zwierzchności, urządzone są dwie tymczasowe infirmarye: jedna, na piętrze górném, o sześciu łóżkach, dla urzędników, a druga na dole, dla oficyalistów Senackich.

— Jego Cesarska Mość Najwyżej rozkazać raczył: na przypadek mogących być osierociałemi niemowląt u piersi, mających od ośmiu miesięcy do roku, przyjmować je do Domu Wychowania, aż do dalszego względem nich rozporządzenia.

Продолженіе извѣстій о ходѣ холеры въ Виленской Губерніи.

Въ Городѣ Вильнѣ, съ 9-го по 16-е Іюля вновь заболѣло 103, выздоровѣло 34, умерло 19, осталось больныхъ 66 чел.

9-го Іюля появилась эпидемія въ Г. Лидѣ; по 12 Іюля заболѣли 2 чел. и оба выздоровѣли.

(О движеніи холеры въ прочихъ уѣздахъ, мы сообщимъ въ слѣдующемъ Номерѣ.)

Dalszy ciąg wiadomości o postępie cholery w Gubernii Wileńskiéj.

W mieście Wilnie, od 9-go do 16-go Lipca, zachorowało 103, wyzdrowiało 34, umarło 19, pozostało chorych 66 osób.

Dnia 9-go Lipca okazała się cholera w m. Lidzie; do 16-go Lipca zachorowały 2 osoby i obie powróciły do zdrowia.

(O postępie cholery w dalszych powiatach, umieścimy w następnym Numerze).

Извѣстія о ходѣ холеры.

Холера въ С. Петербугѣ значительно уменьшилась. Число поражаемыхъ его, простиравшееся въ концѣ Іюня, въ продолженіе нѣсколькихъ дней, до 1,000 слишкомъ чел. въ сутки, уменьшилось до 153 чел. (11 Іюля); равномѣрно число умиравшихъ, изъ 500 и болѣе въ сутки, убавилось до того же числа (11 Іюля) до 109 чел.

По извѣстіямъ изъ Москвы отъ 4 Іюля, эпидемія и тамъ начала слабѣть. 4-го числа заболѣло холерою 265 чел., умерло 151 чел. По другимъ губерніямъ холера, правда распространяется, но не съ большою жестокостію. Вообще по мѣрѣ движенія на западъ, сила епидеміи слабѣетъ.

Въ Могилевской Губерніи, съ 17 по 24 е Іюня, изъ 1,236 заболѣвшихъ умерло 426 чел.

Въ Витебской Губерніи, съ 17 по 24-е Іюня, изъ 688 заболѣвшихъ умерло 229 чел.

Въ Подольской Губерніи, съ 8 го по 15-е Іюня, изъ 160 заболѣвшихъ умерло 32 чел.

Въ Кіевской Губерніи съ 12 по 15-е Іюня, изъ 785 заболѣвшихъ умерло 225 чел.; въ томъ числѣ въ самомъ городѣ Кіевѣ, въ продолженіе сихъ дней заболѣло 546, умерло 158.

Wiadomość o postępie cholery.

Cholera w St. Petersburgu znacznie się zmniejsza. Liczba zapadających na nią, która w końcu Czerwca dochodziła przez kilka dni codziennie, a nawet przechodziła 1,000 osób; zmniejszyła się do 153, (d. 11 lipca); równie też liczba umierających, z 500 i więcéj osób na dzień, zmniejszyła się w tejże dacie (11 lipca) do 109.

Podług wiadomości z Moskwy z d. 4 lipca, epidemia i tam także słabieje. Dnia 4 zachorowało na nią 265 osób, umarło 151. W innych guberniach cholera szerzy się wprawdzie, ale śmiertelność nie jest wcale wielka. W ogólności, w miarę postępu na zachód, siła epidemii słabieje.

W Gubernii Mohylewskiéj, od 17 do 24 Czerwca, zachorowało 1,236, umarło 426 osób.

W Gubernii Witebskiéj, od 17 do 24 Czerwca, zachorowało 688, umarło 229 osób.

W Gubernii Podolskiéj, od 8 do 15 Czerwca, zachorowało 160, umarło 32 osób.

W Gubernii Kijowskiéj, od 12 do 15 Czerwca, zachorowało 785, umarło 225; w téj liczbie, w samém mieście Kijowie, w ciągu tych dni zachorowało 546, umarło 158 osób.

должно отнести то, что перевѣсъ непріятеля въ этой странѣ не успѣлъ получить никакихъ рѣшительныхъ выгодъ. Бывъ оттѣсненъ къ Каринтіи, соединился онъ съ эрцгерцогомъ Карломъ, для доставленія скораго подкрѣпленія угрожаемой столицѣ; однако же предпріятіе это было уничтожено побѣдою Наполеона при Аустерлицѣ. Съ тѣхъ поръ эрцгерцогъ Іоаннъ съ восторомъ и усердіемъ посвятилъ себя исключительно наукамъ. Окруженный учеными и артистами, посѣтилъ и изслѣдовалъ всю Стирію, Каринтію и Зальцбургъ въ отношеніи этнографическомъ, историческомъ, и артистическомъ, и лучшія собранія достопримѣчательностей, были плодами этихъ путешествій. Всѣ сіи собранія были имъ подарены инсбрукскому университету, который избралъ его постояннымъ своимъ ректоромъ. При начатіи новыхъ вооруженій, послѣдовавшихъ въ Австріи послѣ Тильзитскаго мира, эрцгерцогу Іоанну предоставлено было учрежденіе новой системы защиты для Зальцбурга и нижней Австріи. Онъ, посредствомъ Гормаира, занимался образованіемъ резервовъ и ландвера, а также мѣрами успѣшнаго Тирольскаго возстанія.

Когда въ 1809 году возгарѣлась снова война, эрцгерцогъ Іоаннъ командовалъ предназначенными въ Италію нижне-австрійскими войсками, при Венцонѣ, Порденонѣ и Сачилѣ; одержалъ побѣду надъ принцемъ Эвгеніемъ и достигъ до Адижа. Несчастныя событія въ Регенсбургѣ и Экмюлѣ, принудили его къ отступленію. При Тарвисѣ онъ проигралъ сраженіе, въ слѣдствіе чего отрѣзано ему было возвращеніе въ Тироль. Это заставило его обратиться въ Венгрію, но и здѣсь не былъ счастливѣе, и рѣшительной битвѣ при Ваграмѣ, къ которой прибылъ слишкомъ уже

czonóm zostało przez zwycięztwo Napoleona pod Sławkowem (Austerlitz). Odtąd Arcy-Xiąże Jan z zapałem i gorliwością oddał się wyłącznie naukom. Otoczony uczonymi i artystami, objechał i zbadał całą Styryą, Karyntyą, Salcburg, pod względem etnograficznym, historycznym, nauk przyrodzonych, starożytnym i artystycznym, a nader bogate zbiory były owocem tych jego podróży. Ofiarował je wszystkie w podarunku Uniwersytetowi w Inspruku, który go stałym swoim obrał Rektorem. Przy rozpoczęciu nowych uzbrojeń, nastąpionych w Austryi po pokoju Tylżyckim, Arcy-Xięciu Janowi poruczone było urządzenie nowego systemu obrony dla Salcburga i Niższéj Austryi. On to, za pośrednictwem Hormayra, kierował organizacyą rezerw i landweru, oraz środkami skutecznego powstania Tyrolskiego.

Gdy w roku 1809 wybuchła na nowo wojna, Arcy-Xiąże Jan dowodził przeznaczonym do Włoch wojskiem Niższo-Austryackiém, pod Wenzone, Pordenone i Sacile; odniósł zwycięztwo nad Xięciem Eugieniuszem i dotarł aż do Adygi. Nieszczęśliwe wypadki w Regensburgu i Eckmühl zmusiły go do odwrótu. Pod Tarvis przegrał bitwę, skutkiem czego, powrót do Tyrolu został mu przecięty. Musiał więc zwrócić się do Węgier, ale i tu nie był szczęśliwym, i stanowczéj bitwie pod Wagram, na którą zapóźno już przybył, nie mógł pomyślniejszego nadać obrotu. Po skończeniu téj niepomyślnéj kampanii, Arcy-Xiąże

Вообще холера нынѣ свирѣпствуетъ въ 38 губерніяхъ, и сверхъ сего появилась вновь: 1) Іюня 10 въ Борисовскомъ Уѣздѣ и 19 числа въ городѣ Борисовѣ Минской губерніи, и 2) Іюня 18, Ковенской губерніи въ мѣстечкѣ Видзахъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 17 *Іюля*.

Одинъ изъ королевскихъ адъютантовъ, генералъ Беловъ, отправленъ на дняхъ во Франкфуртъ на Майнѣ, для поздравленія эрцгерцога Регента отъ имени Его Величества.

— Утверждаютъ, что принцъ Прусскій (Наслѣдникъ) получитъ главное начальство надъ всѣми войсками германскаго союза.

— Изъ Кельна сообщаютъ, что комитетъ сооруженія кельнскаго каѳедральнаго собора, занимается приготовленіями къ празднованію 600 лѣтняго юбилея положенія основанія для этого же зданія. Къ сему торжеству, которое будетъ происходить 14-го, 15-го и 16-го Августа сего года, ожидаютъ прибытія вновь избраннаго Регента Германіи, Прусскаго Короля, какъ покровителя сооруженія, а также членовъ германскаго парламента. На дняхъ отправится отсюда въ Римъ депутація, которая по случаю сказаннаго торжества, поднесетъ Папѣ великолѣпный адрессъ.

— Въ Кельнской газетѣ напечатано: „Говорятъ, въ Берлинѣ получено извѣстіе изъ Брюсселя, что многія лица ѣдутъ изъ Парижа въ Берлинъ, чтобъ произвести тамъ возмущенія.“

Познань, 14 *Іюля*.

За нѣсколько дней предъ симъ отправили отсюда во Франкфуртъ адрессъ къ германскому національному собранію, съ просьбою о самоскорѣйшемъ утвержденіи присоединенія германскихъ частей В. Кн. Познанскаго къ германскому союзу.

Австрія.

Вѣна, 13 *Іюля*.

Министръ Доблгофъ извѣстилъ сегодня комитетъ безопасности, что имъ полученъ рапортъ князя Виндишгреца, въ коемъ доноситъ, что осадное положеніе Праги еще не отмѣнено по тремъ поводамъ: во-первыхъ, что еще не все оружіе отдано; во-вторыхъ, что мостовыя еще не совершенно возстановлены, и въ-третьихъ, что недавно снова стрѣляли по тремъ карауламъ. Относительно поведенія съ депутатами

W ogóle cholera grasuje teraz w 38 Guberniach, a prócz tego zjawiła się jeszcze: 1) Czerwca 10 go, w Mińskiej Gubernii w powiecie Borysowskim, i d. 19-go w m. Borysowie, i 2) Czerwca 18-go, w Gubernii Kowieńskiej w m. Widzach.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 17 *lipca*.

Jenerał Below, jeden z adjutantów Królewskich, wysłany został w tych dniach do Frankfurtu nad Menem dla powitania Arcy-Xięcia Rejenta w imieniu Króla.

— Zapewniają, że Xiążę Pruski (Następca) otrzyma naczelne dowództwo nad wszystkiemi wojskami Niemieckiego Związku.

— Z Kolonii donoszą, że komitet budowy katedry Kolońskiéj zajmuje się przygotowaniami do uroczystości 600-letniego jubileuszu, założenia kamienia węgielnego pod téż budowę. Na uroczystość tę, która obchodzona będzie d. 14, 15 i 16 sierpnia r. b., spodziewany jest nowomianowany Rejent Niemiec, oraz Król Pruski, jako protektor budowy, i członkowie Parlamentu Niemieckiego. W tych dniach wyjechać ztąd ma do Rzymu deputacya, która z powodu rzeczonéj uroczystości doręczy Papieżowi z przepychem wygotowany adress.

— W Kolońskiéj Gazecie czytamy: „Mówią, iż w Berlinie otrzymano wiadomość z Bruxelli, że wiele osób udaje się z Paryża do Berlina, aby tam wzniecić powstanie.“

Poznań, 14 *lipca*.

Przed kilku dniami wysłano ztąd do Frankfurtu bardzo licznemi podpisami opatrzony adress do Niemieckiego Zgromadzenia Narodowego, z prośbą o jaknajśpieszniejsze uznanie wcielenia Niemieckich części W. X. Poznańskiego do Związku Niemieckiego.

Austrya.

Wiedeń, 13 *lipca*.

Minister Döblhof zawiadomił dziś Komitet bezpieczeństwa, że otrzymał od Xięcia Windischgrätz raport, w którym tenże donosi, że stan oblężenia Pragi nie został jeszcze zniesiony, a to z 3-ch powodów: naprzód, że jeszcze wszystkiéj broni nie złożono; powtóre, że bruk jeszcze nie został w całości uporządkowany, i potrzecie, że do 3-ch szyldwachów strzelono znowu niedawno. Co do obejścia się z Deputowanymi od Komitetu Wiedeńskiego, Xiążę

поздо, не могъ доставить благопріятнѣйшаго оборота. По окончаніи сей злополучной экспедиціи, эрцгерцогъ снова предался наукамъ. Въ 1811 году онъ основалъ стирійскій народный музей, названный, по его имени, Іоаннеумомъ. Однако въ 1815 году принялъ снова участіе въ войнѣ: командовалъ осадою Гунингенской крѣпости, которую взялъ приступомъ и разрушилъ. По заключеніи втораго парижскаго мира, отправился онъ въ Парижъ, а за симъ, въ сопровожденіи эрцгерцога Лудовика, въ Англію, для изслѣдованія сей страны въ ученомъ, агрономическомъ и промышленномъ отношеніяхъ. Возвратившись изъ сего путешествія, въ 1816 году, чрезъ Нидерланды въ Вѣну, посвятилъ себя съ тѣхъ поръ исключительно исполненію обязанностей своей должности, а также безпрерывнымъ ученымъ занятіямъ. Любимымъ его мѣстопребываніемъ была Стирія. Его дворецъ Браундгоффъ, богатъ памятниками искусствъ и почитается образцовымъ по вкусу. Но самою важною его заслугою въ отношеніи сей провинціи, было усердное и успѣшное содѣйствіе земледѣлію, а личная его слава, какъ опытнѣйшаго агронома въ Германіи, въ теоретическомъ и практическомъ отношеніяхъ, не подлежитъ никакому сомнѣнію. Происходившее въ Грецѣ, за два предъ симъ года, по его приглашенію, собраніе германскихъ земледѣльцевъ и лѣсничихъ, самымъ лучшимъ образомъ изъяснило оказанныя имъ по сему предмету заслуги. Однако же главнѣйшимъ источникомъ общей любви и почтенія, которыя онъ снискалъ въ Австріи и всей Германіи, было личное, правительственное достоинство сего принца. Среди своихъ Стирійцевъ, онъ жилъ какъ бы въ семейномъ своемъ кругѣ.

zwrócił się znowu do nauk. W roku 1811 założył w Gracu Styryjskie muzeum narodowe, od imienia jego *Johanneum* nazwane. W roku 1815 wziął znowu udział w wojnie: dowodził oblężeniem twierdzy Huningen, którą też zdobył i zburzył. Po drugim pokoju Paryzkim udał się do Paryża, a następnie w towarzystwie Arcy-Xięcia Ludwika do Anglii, w celu poznania tego kraju pod względem naukowym, rolniczym i przemysłowym. Wróciwszy z téj podróży w roku 1816 przez Niderlandy do Wiednia, poświęcił się odtąd wyłącznie wypełnianiu obowiązków swego urzędu, jako też nieustannym naukowym badaniom. Ulubionem jego miejscem pobytu była Styrya. Pałac jego Brandhoff, słynie jako siedlisko sztuki i dobrego smaku; atoli najważniejszą jego zasługą we względzie téj prowincyi było gorliwe i skuteczne wspieranie rolnictwa, a osobista sława jego, jako najdoświadczeńszego agronoma w Niemczech, pod względem teoretycznym i praktycznym, nie ulega żadnéj wątpliwości. Odbyte w Gracu przed dwóma laty na jego wezwanie zgromadzenie Niemieckich rolników i leśników, wyjaśniło najlepiéj położone przezeń w tym przedmiocie zasługi, i oceniło wielkie ich owoce. Wszakże najgłówniejszém źródłem miłości i uszanowania, jakie zjednał sobie powszechnie w Austryi i w całych Niemczech, była własna moralna wartość tego Xięcia. Śród ulubionych swoich Styryjczyków żył jakby w swém kole rodzinném. Skromny, przystępny i uprzejmy dla wszystkich; nic w nim nie przypomina Xięcia, wszystko zaś znamionuje prawego, rozumnego i skończonego człowieka. Nie można zaprzeczyć, że panujący dotychczas w Austryi system, wiele przyczynił się do tego, że mało nań zgadzającego się Xięcia trzymano zawsze w oddaleniu od dworu. Ale kiedy wzrok Austryi odwra-

отъ Вѣнскаго комитета, князь Виндишгрецъ признается совершенно оправданнымъ. Оружіе было у нихъ отнято въ слѣдствіе общаго повелѣнія, чтобы всѣ отдавали оное, а не могъ имъ возвратить ихъ оружія, потому что между огромнымъ количествомъ не возможно было отыскать его; готовъ онъ однако же возвратить имъ стоимость онаго. Впрочемъ объявляетъ, что обходился съ ними прилично, и наконецъ проситъ, чтобы ему не препятствовали въ его дѣйствіяхъ, такъ какъ въ противномъ случаѣ вынужденъ былъ бы оставить свою должность и о томъ извѣстить государства и войска.

Windischgrätz uważa się zupełnie usprawiedliwionym. Broń została im odebraną w skutek ogólnego rozkazu aby ją wszyscy bez wyjątku składali; nie mógł zaś jéj im oddać, gdyż z pomiędzy ogromnéj ilości trudno ją było wynaleźć; gotów jest jednak zwrócić im jéj wartość. Zresztą oświadcza, iż się obchodził z nimi przyzwoicie, i nakoniec uprasza, aby mu w jego działaniach nie przeszkadzano, inaczéj bowiem byłby zmuszony złożyć swój urząd, i o tém kraj i wojsko zawiadomić.

— Въ предуготовительномъ засѣданіи здѣшняго государственнаго сейма, долго спорили, на какомъ языкѣ должны производиться дѣла; наконецъ рѣшили — на нѣмецкомъ. Достойно замѣчанія, что галиційскіе депутаты (крестьяне) подали голоса въ пользу нѣмецкаго языка, котораго вовсе не понимаютъ, и потомъ спросили, о чемъ шло дѣло.

— Na przygotowawczém posiedzeniu Sejmu tutejszego, po długich sporach, w jakim języku toczyć się mają rozprawy, uchwalono nakoniec, iż w Niemieckim. Zasługuje na uwagę, iż głosujący za tym projektem wiejscy Deputowani z Galicyi, nie umiejący ani słowa po Niemiecku, dopiéro po daniu swych głosów zapytali o co rzecz idzie.

— Генералъ лейтенантъ баронъ Стирмеръ доноситъ отъ 11 с. м., изъ Тревизо, что непріятельскій отрядъ, въ 1,000 чел. съ двумя 12-фунтовыми орудіями, сдѣлавъ вылазку изъ форта, Брондоло, атаковалъ наши шанцы, Кавенелла д'Адижъ, но былъ отраженъ съ урономъ. Гарнизонъ форта Мальгера сдѣлалъ такую же вылазку, и также былъ вынужденъ отступить.

— Jenerał-Porucznik, Baron Stürmer, doniósł raportem z dnia 11-go b. m., z Treviso, że nieprzyjaciel, liczący 1,000 ludzi i dwa działa dwunasto-funtowe, wyszedł zy z zamku Brondolo, uderzył na nasze szańce Cavanella d'Adige, lecz ze stratą odparty został. Podobnąż wycieczkę uczyniła załoga zamku Malghera, lecz równie do odwrótu zmuszoną została.

— По письмамъ изъ Вероны, отъ 6 Іюля, австрійская армія готовилась произвести на другой день движеніе къ западу, то есть противъ Ломбардіи. Одна изъ партій въ Миланѣ требовала, чтобъ временное правительство обратилось къ Франціи съ просьбою о помощи; но временное правительство не согласилось на это.

— Podług listów z Werony, z d. 6 lipca, armia Austryacka gotowała się nazajutrz do rozpoczęcia poruszenia na Zachód, to jest przeciwko Lombardyi. Jedno stronnictwo w Medyolanie żądało, aby Rząd tymczasowy wezwał pomocy Francyi, Rząd atoli na to nie przystał.

Венгрія. *Пестъ*, 11 *Іюля*.

Нижняя палата, избравъ вчера президента, уже устроилась. Сегодня взошелъ на каѳедру министръ Косутъ, и въ пространной рѣчи отдалъ отчетъ въ четырехмѣсячномъ управленіи дѣлами; причемъ, для отвращенія угрожающей Венгріи опасности, требовалъ отъ палаты 200,000 чел. и денегъ. Рѣчь его произвела сильнѣйшее впечатлѣніе; всѣ враждебныя министерству партіи соединились между собою, для доставленія странѣ защиты; растроганный этимъ Г. Косутъ, сказалъ: „Покаряюсь великодушію моего народа.“ По произнесеніи сихъ словъ онъ умолкъ и никто уже болѣе не ораторствовалъ, и президентъ объявилъ, что народъ утверждаетъ собрать армію и 42,000,000 ренскихъ гульд., и что между тѣмъ выставлено будетъ 40,000 войска и отпущено 10 до 12 милл. денегъ.

Węgry. *Pest*, 11 *lipca*.

Izba Niższa, wybrawszy w dniu wczorajszym Prezesa, ukończyła swoje wewnętrzne urządzenie. Dziś zabrał głos z mównicy Minister Kossuth, i w dwu-godzinnéj mowie zdał sprawę z cztéro-miesięcznego zarządu gabinetu, a oraz, dla zapobieżenia grożącemu Węgrom niebezpieczeństwu, zażądał od Izby, 200,000 wojska i 42 miliony zł. reń. Mowa jego wywarła najsilniejsze wrażenie; wszystkie nieprzyjazne dotąd gabinetowi stronnictwa połączyły się w celu obrony kraju, czém wzruszony P. Kossuth, zawołał z zapałem: „Korzę się przed wielkością mojego narodu.“ Po tych słowach umilkł, i nikt już po nim nie śmiał zabrać głosu; oświadczył tylko Prezes, że naród uchwala żądaną armią i summę; tymczasowo zaś, wystawi niezwłocznie 40,000 ludzi i udziela 10 do 12-stu millionów zł. reńskich.

Онъ скроменъ, доступенъ и вѣжливъ для всѣхъ; въ немъ ничто не напоминаетъ принца, но все означаетъ правдиваго, благоразумнаго и совершеннаго человѣка. Достовѣрно то, что господствовавшая донынѣ въ Австріи система, удерживала его всегда, какъ неблагопріятствовавшаго ей, въ отдаленности отъ двора. Но, если взглядъ Австріи съ прискорбіемъ отвращался отъ столицы, то Іоаннъ Стирійскій, какъ называли его, всегда былъ единственнымъ пунктомъ, гдѣ взглядъ сей вновь одушевлялся любовію и надеждою. Сверхъ сего онъ у Германцевъ слылъ приверженцемъ германскаго единства, а достопамятный его тостъ: „нѣтъ Австріи, нѣтъ Пруссіи, есть лишь одна Германія,“ — былъ лозунгомъ новаго времени; и вотъ вдругъ Провидѣніе призываетъ его самаго, чтобы онъ это единство осуществилъ и упрочилъ.

cał się ze smutkiem od stolicy, Jan Styryjski, jak go nazywano, był zawsze jedynym punktem, gdzie się ów wzrok na nowo miłością i nadzieją ożywiał. Niemcy znały go oprócz tego, jako stronnika jedności Niemieckiéj, a pamiętny toast jego, na uczcie u Króla Prusskiego w Kolonii, przy zakładaniu węgielnego kamienia do kończenia katedry tamecznéj, „Niema Austryi, niema Pruss, jedne tylko Niemcy!“ był hasłem nowego czasu; aż o to nakoniec Opatrzność powołała jego samego, aby tę jedność związał i utrwalił.

—

Кельнская газета сообщила на дняхъ статью объ эрцгерцогѣ Іоаннѣ, составленную Г. Левинъ-Шихингомъ, въ которой между многими другими романическими чертами и событіями личнаго его характера и частной жизни, находимъ слѣдующее описаніе его бракосочетанія. „Это бракосочетаніе, — говоритъ авторъ — весьма замѣчательно. Въ одинъ лѣтній день, передъ уединеннымъ почтовымъ домикомъ, среди горъ, въ средней Австріи, остановился неожиданно экипажъ, запряженный четверкою лошадей. Всѣ почталіоны отправились въ поле жать хлѣбъ, на станціи не было ни одного. Старый, измученный подагрою почтмейстеръ, послѣвшій ихъ, вбѣжалъ испуганный въ комнату, гдѣ молодая и прекрасная дочь его сидѣла за работою, и поднявъ руки закричалъ въ отчаяніи: Ахъ Боже мой! я погибъ! Эрцгерцогъ Іоаннъ!“ — „Эрцгерцогъ Іоаннъ!“ повторила не менѣе встревоженная

Gazeta Kolońska umieściła w tych dniach artykuł o Arcy-Xięciu Janie, pióra P. *Levin-Schücking*, w którym, śród wielu innych romantycznych rysów i wypadków osobistego jego charakteru i prywatnego życia, znajdujemy następujące opisanie jego małżeństwa. „Małżeństwo to jest nader osobliwe“ (*gar merkwürdig*), mówi autor. „Dnia jednego, śród lata, przed samotnym domem pocztowym, wśród gór, w Austryi środkowéj, zatrzymał się niespodzianie cztérokonny powóz. Wszyscy pocztylioni udali się na żniwo; w domu nie było żadnego. Stary, podagrą osłabiony Poczmistrz, który ich posłał na pole, wpadł przerażony do izby, gdzie młoda i piękna córka jego nad robotą siedziała, i załamując ręce zawołał z rozpaczą: „Ach mój Boże! jestem zgubiony! Arcy-Xiążę Jan!“ — „Arcy-Xiążę Jan!“ powtórzyła nie mniéj strwożona dziewica. „Naturalnie! on czekać nie może! — Ale nie będziesz zgubiony mój ojcze! Nie bój się! Ja go sama powiozę.“ I nie

— Съ прибывшимъ сегодня курьеромъ получено донесеніе о битвѣ, которую Венгерскій генералъ графъ Бехтальдъ произвелъ съ инсургентами, при такъ называемыхъ римскихъ укрѣпленіяхъ, между Тамериномъ и Ярекомъ, и въ которой Венгры остались побѣдителями. Изъ инсургентовъ пало 300 чел., раненныхъ же было гораздо болѣе. Венгерцы лишились 17 чел. убитыми и почти столько же ранеными. Ближайшихъ подробностей нѣтъ. Въ Городѣ Нейзатцѣ, состоящемъ противъ Петерварденской крѣпости, тамошнимъ комендантомъ, фельдмаршаломъ Грабовскимъ велѣно было обезоружить всѣхъ жителей, объявить военный законъ и угрожать бомбардированіемъ, если они ударятъ тревогу, или подадутъ другой знакъ къ возстанію. Но при всѣхъ сихъ выгодахъ Венгерцевъ, весь иллирійскій баталіонъ Петерварденской крѣпости перешелъ на сторону инсургентовъ, которые овладѣли также деревнею Молдавою.

— Отъ Семиградской военной команды военное министерство получило донесеніе отъ 3-го числа, о движеніяхъ, происшедшихъ въ Валахіи и Молдавіи. Начальники валахскаго движенія просили у Валахцевъ въ Семиградѣ, чтобы они доставили имъ военное подкрѣпленіе въ 30.000 чел., за что они обѣщаютъ помочь имъ противъ Маджаровъ. Въ слѣдствіе сего между Семиградскими Валахами господствуетъ большое волненіе, такъ что шикельскіе гусары, долженствовавшіе выступить въ лагерь при Шегединѣ, вынуждены были остаться еще въ Семиградѣ.

— Изъ Аграма сообщаютъ, что Кроатскій сеймъ, 4 числа, разрѣшилъ Бану произвести заемъ въ 1 милліонъ рен. зл., для удовлетворенія государственныхъ потребностей.

— Nadeszła tu właśnie sztafeta z wiadomością o bitwie, którą Węgierski Jenerał, Hr. Bechthold, stoczył z powstańcami przy tak nazwanych Szańcach Rzymskich, pomiędzy Temerinem i Jarek, i w któréj Węgrzy odnieśli zwycięztwo. Z powstańców poległo 300 ludzi, ranionych zaś mieli daleko więcéj. Węgrzy liczą tylko 17 zabitych i kilkunastu ranionych. Bliższych szczegółów nie mamy. W m. Neusatz, leżącem naprzeciwko twierdzy Peterwardynu, Komendant téjże twierdzy, Feldmarsz. Hrabowsky, kazał wszystkich mieszkańców rozbroić, przytém ogłosił prawo wojenne i zagroził bombardowaniem, jeżli raz jeszcze na allarm zadzwonią, lub inny znak do powstania dadzą. Ale obok tych korzyści Węgrów, cały batalion Illiryjczyków, z twierdzy Peterwardynu przeszedł do powstańców, którzy opanowali także wieś O. Moldawa.

— Od dowództwa wojskowego w Siedmiogrodzie otrzymało ministerstwo wojny wiadomości z d. 3, o poruszeniach zaszłych na Wołoszczyznie i w Mołdawii. Naczelnicy poruszenia na Wołoszczyznie udali się do Wołochów w Siedmiogrodzie, prosząc o korpus posiłkowy z 30,000 ludzi, za co obiecują im wzajem dać pomoc przeciw Madżiarom. W skutku tego panuje wielkie wzburzenie pomiędzy Siedmiogrodzkimi Wołochami, tak, że huzary Sykulscy, którzy mieli wyruszyć do obozu pod Szegedinem, musieli jeszcze pozostać w Siedmiogrodzie.

— Z Agram dowiadujemy się, że Sejm Kroacki, d. 4 lipca, upoważnił Banusa do zaciągnienia pożyczki miliona zł. reń., na pokrycie potrzeb krajowych.

Франція.

Парижъ, 12 *Іюля*.

Засѣданіе національнаго собранія, 11 и 12 *Іюля*. Вчера собраніе постановило, что Парижскій гарнизонъ будетъ состоять изъ 50,000 линѣйнаго войска. Потомъ министръ внутреннихъ дѣлъ, заступающій мѣсто заболѣвшаго министра финансовъ, предложилъ проектъ о томъ, чтобы редакторы журналовъ, выходящихъ въ сосѣднихъ парижскому департаментахъ, обязаны были представлять залоги: за ежедневный журналъ 24,000 фр., за издаваемый два раза въ недѣлю 18,000, за выходящій одинъ разъ въ недѣлю 12,000 и за издаваемый помѣсячно 6,000 фр. Потомъ на очереди состоялъ проектъ постановленія о клубахъ; національное собраніе сдѣлало постановленіе, что окружные меры должны быть извѣщаемы по-крайней мѣрѣ за двое сутокъ впередъ, объ открытіи клуба; что клубы не должны быть публичны и въ нихъ дол-

Francya.

Paryż, 12 *lipca*.

Obrady Zgromadzenia Narodowego, w dniach 11 i 12 *lipca*. W dniu wczorajszym uchwaliło Zgromadzenie Narodowe, że załoga Paryża ma się składać z 50,000 wojska linijowego. Następnie Minister spraw wewnętrznych, zastępując złożonego chorobą Ministra skarbu, wniósł projekt, aby dzienniki wychodzące w departamentach okalających Paryż, składały następujące kaucye: Za dzienniki codzienne 24,000 fr.; za wychodzące dwa razy na tydzień 18,000; za dzienniki tygodniowe 12,000; nakoniec za miesięczne 6,0 0 fr. Z porządku dziennego przyszedł potém projekt do prawa o klubach. Zgromadzenie Narodowe uchwaliło w tym przedmiocie, że Mer okręgowy, przynajmniéj na 48 godzin powinien być zawiadomiony o otworzeniu klubu; że kluby powinny być publiczne; tudzież, że na ich posiedzeniach powinien znajdować się policyjny

---

дѣвица. Естественно! онъ не можетъ ожидать! — но вы не погибнете, Батюшка! не бойтесь! я сама повезу его.“ И не ожидая дозволенія отца, онѣмѣвшаго отъ удивленія и умиленія, выбѣжала, устроила все нужное, упросила прибывшаго съ принцемъ почталіона, чтобы онъ съ нею заложилъ лошадей; надѣла висѣвшее въ шкафу новое почталіонское платье, находившееся тамъ только для образца, и, весело хлопая бичемъ, сѣла на козлы и поѣхала. Прекрасная осанка и необыкновенные пріемы почталіона, обнаружившіе внутреннее сильное волненіе, обратили вскорѣ на себя вниманіе эрцгерцога. Голосъ отвѣта, полученнаго имъ на сдѣланный вопросъ, убѣдилъ его въ подозрѣніи, что это была переодѣтая женщина; узнавши о причинѣ сего и открывъ, при дальнѣйшемъ разговорѣ, превосходное образованіе ума и сердца столь нѣжно любящей и благородной дочери, эрцгерцогъ почитая это какъ бы указаніемъ Промысла, рѣшился жениться на ней. Продолжительное сопротивленіе со стороны брата его, Императора Франца, должно было наконецъ уступить непоколебимой его твердости и усиливавшейся любви. Невѣста получила наименованіе графини Ф. Брандгофъ и сдѣлалась супругою эрцгерцога. Дворъ и знатнѣйшія вѣнскія общества, лично познакомившись съ нею, признали справедливость выбора эрцгерцога, а жители Стиріи, гдѣ эрцгерцогъ вмѣстѣ съ супругою провелъ значительнѣйшую часть своей жизни, считаютъ ее достойною супругою того, кто самъ пользуется безпредѣльною ихъ любовію и преданностію. — Отъ брака сего родился единственный сынъ, графъ Меранъ.“

czekając zezwolenia ojca, który z podziwu i wzruszenia oniemiał; wybiegła, urządziła wszystko: uprosiła przybyłego z Xięciem pocztyliona, aby za nią założył konie; wdziała wiszący w szafie nowy ubiór pocztylioński, który tylko na wzór tam wisiał, i wesoło klaskając z bicza, siadła na kozły i ruszyła daléj. Kształtna kibić i niezwyczajne ruchy pocztyliona, którym gorączkowe wzruszenie więcéj jeszcze nadawało żywości, zwróciły wkrótce Arcy-Xięcia uwagę. Głos odpowiedzi, którą na swoje zapytania otrzymał, utwierdził go w powziętem już podejrzeniu, iż to była przebrana kobiéta; dowiedziawszy się zaś o powodach tego postępku, i przekonawszy się w dalszéj rozmowie o wyższem ukształceniu umysłu i serca tak czułéj i szlachetnéj córki, Arcy-Xiążę upatrując w tém jakby skazówkę Opatrzności, postanowił pojąć ją za żonę. Długi opór ze strony brata, Cesarza Franciszka, przemogła nakoniec nieprzełomna jego stałość i wzmagające się uczucie. Narzeczona otrzymała tytuł Hrabiny *v. Brandhoff*, i stała się małżonką Arcy-Xięcia. Dwór i najznakomitsze towarzystwo Wiedeńskie, po osobistem jéj poznaniu, oddały sprawiedliwość wyborowi Xięcia, a mieszkańcy Styryi, gdzie wespół z małżonkiem największą dotąd część życia spędziła, uważają ją za godną wspólniczkę tego, który sam najwyższą ich miłość i szacunek posiada. Owocem tego małżeństwa jest jedyny syn, Hrabia Meran.“

женъ находиться полицейскій чиновникъ. Оба сіи проекта отосланы въ отдѣленія.

— Сегодня, въ національномъ собраніи, въ числѣ присутствовавшихъ, находились Гг. ЛедрюРолленъ и Ламантинъ; они разговаривали съ бывшими своими товарищами и членами и полнительной коммиссіи Гг. Гарнье-Пажесомъ и Мари. Собраніе единодушно утвердило проектъ, чтобы тѣла генерала Дювивье и полковника Шарбонеля, убитыхъ въ сраженіи съ мятежниками, погребены были въ церкви дома Инвалидовъ, и назначило депутацію, долженствующую находиться при этомъ обрядѣ.

— По приказанію генерала Кавеньяка, въ Версальскомъ музеѣ будутъ поставлены бюсты генераловъ, убитыхъ во время Іюньскихъ происшествій.

— Слѣдствіе о мятежѣ еще не кончено; понынѣ допрошена только половина арестантовъ. Нѣкоторые изъ нихъ сдѣлали показанія, вслѣдствіе коихъ арестованы многія знатныя лица и содержатели питейныхъ домовъ.

— Генералъ Кавеньякъ, по предоставленной ему власти, назначилъ слѣдственную коммиссію, подъ начальствомъ полковника Бертрана, которая займется распредѣленіемъ лицъ, участвовавшихъ въ послѣднемъ мятежѣ, или принужденныхъ къ тому. Полковнику Бертрану дано обширное полномочіе; онъ будетъ окончательно рѣшать участь арестантовъ, подлежатъли они ссылкѣ или нѣтъ.

— Когда третьяго дня объявлено было рабочимъ въ мастерскихъ, что они по-прежнему должны работать по 12 часовъ въ сутки, вмѣсто 10-ти, они объявили, что не будутъ этому повиноваться.

— Приказомъ военнаго министра, генерала Ламорисьера, упразднены волтижеры, также 1, 2, 3 и 4 роты 2-го баталіона 18-го пѣхотнаго полка, и исключены изъ службы баталіонный командиръ, два капитана и два поручика того полка, за то, что отрядъ сей положилъ оружіе предъ мятежниками на Вожской площади.

— По телеграфу получено извѣстіе, что Его Святѣйшество Папа признаъ французскую республику.

— Съ пароходомъ *Cocytus* получено увѣдомленіе изъ Алжира, что въ восточной части тамошней провинціи возникло возстаніе между Арабами, и что туда посланы войска.

13 *Іюля.*

Опять опасаются новаго возмущенія. Третьяго дня, генералъ Кавеньякъ послалъ войско въ Лашапель Сенъ-Дени, гдѣ жители намѣрены были произвести общее возстаніе. Завтра какъ извѣстно, приходится годовщина взятія Бастиліи; по сему опасались, чтобы, вопреки всѣмъ препятствіямъ, не состоялся огромный банкетъ, назначенный въ этотъ день по цѣнѣ въ 25 сантимовъ. Притомъ Г. Арманъ Маррастъ приказалъ явиться, 15, 16 и 17 числъ с. м., депутатамъ ремесленниковъ, чтобы они изложили свои требованія коммиссіи, назначенной національнымъ собраніемъ. По сему поводу также опасались смятенія. Мастера и фабриканты созваны на 19-е, 20-е, 21-е и 22-е с. м.

— Сообщаютъ слѣдующее о покушеніи, которое замышляемо было во время погребенія 6 с. м. Сдѣланы были двѣ адскія машины, въ видѣ фортепіанъ; причемъ мужчины, переодѣтые въ женское платье, вооруженные пистолетами и кинжалами, въ траурѣ, хотѣли выйти на встрѣчу погребальному шествію, которое, конечно, пріостановилось бы. Тогда стали бы дѣйствовать адскія машины, наведенныя въ особенности на генерала Кавеньяка, а пистолетами и кинжалами довершено было бы остальное. Этотъ умыселъ былъ открытъ заранѣе, и погребальное шествіе пріостановилось у церкви св. Магдалины.

— Въ Парижѣ сдѣлано распоряженіе, чтобы всѣ иностранцы, неимѣющіе достаточныхъ паспортовъ, были задерживаемы. Особенное вниманіе обращено на станціи желѣзной дороги.

14 *Іюля.*

Національное собраніе утвердило вчера проектъ постановленія объ освобожденіи вновь имѣющихъ строиться съ 1849 г. домовъ отъ платежа податей, съ слѣдующимъ измѣненіемъ, предложеннымъ г-мъ Гудшо: что домы роскоши (дворцы) освобождаются отъ платежа податей ва восемъ лѣтъ, а домы рабочихъ на 12 лѣтъ. Сегодня Г. Бабо-Ларибьеръ представилъ докладъ по проекту о сооруженіи памятника убитому архіепископу. Въ честь сей особы будетъ поставленъ въ панте-

urzędnik. Zgromadzenie oba te projekta do swych biur odesłało.

— Dzisiaj, między obecnemi na Zgromadzeniu członkami uważano znowu PP. Ledru-Rollin i Lamartine, którzy rozmawiali żywo z PP. Garnier-Pagés i Marie, byłymi członkami Kommissyi Wykonawczéj, swymi kolegami. Zgromadzenie przyjęło jednomyślnie projekt, że ciała Jen. Duvivier i Półkownika Charbonnel, poległych w walce przeciw rokoszanom, mają być uroczyście pochowane w kościele Inwalidów. Zgromadzenie wybrało deputacyą, mającą się znajdować na tym obchodzie.

— Jenerał Cavaignac, kazał umieścić w muzeum Wersalskiém posągi Jenerałów poległych w dniach czerwcowych.

— Śledztwo powstańców nie jest jeszcze ukończone; dotychczas ledwo połowę wysłuchano więźniów. Kilku z tychże poczyniło zeznania, w skutku których uwięziono wiele znakomitych osób, tudzież właścicieli szynków.

— Jenerał Cavaignac, na mocy powierzonéj mu władzy wykonawczéj, mianował centralną Komissyą śledzczą, pod przewodnictwem Półkownika Bertrand, która zajmie się rozdziałem osób, mających czynny udział w powstaniu, lub zmuszonych do mienia w nim udziału. Półkownik Bertrand; opatrzony obszerném pełnomocnictwem, stanowić będzie ostatecznie o losie osob, mających być skazanemi na wygnanie, lub nie.

— Kiedy onegdaj uwiadomiono robotników w warstatach, że znowu, zamiast dziesięciu godzin, mają dziennie pracować po godzin 12-cie, oświadczyli, że do tych przepisów chętnie stosować się nie będą.

— Minister wojny, Jenerał Lamoricière, rozkazem dziennym rozwiązał woltyżerów, tudzież 1-szą, 2-gą, 3-cią i 4-tą kompanią drugiego batalionu 18-go połku lekkiéj piechoty; wykreślił oraz ze służby szefa batalionu, dwóch kapitanów i tyluż poruczników z tego półku, z powodu, że oddział ten złożył broń przed powstańcami na placu Vosges.

— Nadeszła depesza telegraficzna donosi, że Ojciec św. uznał Rzeczpospolitą francuzką.

— Parostatek *Cocytus* przywiózł wiadomość z Algieru, że we Wschodniéj części téj prowincyi wszczęli Arabowie powstanie, oraz że tamże wysłano już wojska.

Dnia 13 *lipca.*

Znowu obawiają się nowego powstania. Jeszcze onegdaj Jenerał Cavaignac wysłał pośpiesznie wojsko do La Chapelle St. Denis, z powodu, że tamtejsza ludność miała powstać w massie. Jutro, jak wiadomo, jest rocznica zdobycia Bastylii; obawiają się zatém by, mimo stawianych przeszkód, nie przyszła do skutku olbrzymia biesiada, po 25 centymów od osoby, do jutra odroczona. P. Armand Marrast zwołał na 15, 16 i 17 deputacye od czeladzi rzemieślniczéj aby przedstawiły swe żądania Kommissyi Zgromadzenia Narodowego, wybranéj w tym przedmiocie. Z tego także powodu obawiano się rozruchów. Majstrowie i fabrykanci zwołani są na 19, 20, 21 i 22 b. m.

— Donoszą także następujące szczegóły o zamachu, który miał być wykonany podczas pogrzebu w dniu 6-tym b. m. Urządzono 2 machiny piekielne, w kształcie fortepianów; mężczyzni w szatach niewieścich, uzbrojeni w pistolety i sztylety, okryci żałobą, mieli wyjść na spotkanie orszaku pogrzebowego, który byłby się, naturalnie, zatrzymał. Wtenczas miały działać machiny, wymierzone szczególniéj przeciw Jenerałowi Cavaignac; pistolety zaś i sztylety miały dokonać morderczego dzieła na innych. Zamach ten odkryto wcześnie i zniweczono przez to, iż orszak pogrzebowy zatrzymał się przed kościołem św. Magdaleny, zamiast iść daléj podług programmatu.

— Gminy Paryzkie otrzymały ścisły rozkaz uwięzienia wszystkich cudzoziemców, niemogących się dostatecznie wylegitymować swemi paszportami. Szczególnie zwrócona jest baczność na stacye drogi żelaznéj.

Dnia 14 *lipca.*

W dniu wczorajszym uchwaliło Zgromadzenie Narodowe prawo, uwalniające od podatków nowo budujące się domy, począwszy od 1 stycznia 1849 z tą przez Goudchaux wniesioną odmianą, że domy zbytkowe (pałace) wolne będą od opłat przez lat 8; zaś domy dla robotników, przez lat 12. Dzisiaj złożył sprawozdanie P. Babaud Laribière, w przedmiocie projektu wzniesienia pomnika poległemu Arcy-Biskupowi. Pomnik ten ma być podwójny, to jest, ma być umieszczone w Panteonie popiersie marmurowe, tudzież

онѣ мраморный бюстъ его, а у входа въ предмѣстье св. Антонія, прибита на стѣнѣ мраморная доска, въ томъ мѣстѣ, гдѣ почтенный архипастырь былъ раненъ.

— Въ нѣсколькихъ журналахъ сообщаютъ, что третьяго дня, ночью, посланы войска въ предмѣстья Сенъ-Марсельское и Монмартрское, гдѣ будто бы обнаружены замыслы къ устроенію баррикадъ. Говорятъ также, что предводители мятежниковъ намѣревались исключительно стрѣлять въ генераловъ и штабъ-офицеровъ, и что хотѣли взять изъ монастырей и пансіоновъ молодыхъ дѣвушекъ и поставить ихъ на баррикадахъ, дабы подъ прикрытіемъ ихъ удобнѣе стрѣлять по войскамъ; но все это въ Монитерѣ опровергаютъ, называя это выдумками неблагомыслящихъ людей, старающихся поселить страхъ въ народѣ.

— Военный министръ объявилъ третьяго дня въ національномъ собраніи, что исключая нѣкоторыхъ неизбѣжныхъ затрудненій, все идетъ хорошо, такъ, что правительство понимающее свою обязанность въ отношеніи къ общественному порядку, не должно ничего опасаться. Оружія отобрано уже до 110,000 штукъ. Командующій національною гвардіею сдѣлалъ нужныя распоряженія на случай возобновленія смятеній.

— Вчера поговаривали объ арестованіи одного высокаго чиновника бывшаго правительства изъ военнаго вѣдомства, обвиненнаго если не въ дѣятельномъ участіи, то по крайней мѣрѣ въ намѣренномъ потворствѣ послѣднему мятежу

— По письмамъ, напечатаннымъ въ одной изъ бельгійскихъ газетъ, весьма важныя обстоятельства обнаружены слѣдственной коммиссіи бывшимъ министромъ бывшей исполнительной коммиссіи, г-мъ Араго. Обнаруженія эти обвиняютъ члена слѣдственной же коммиссіи, Г. Ландрина, а также Гг. Порталиса и Жюля Фавра, называя ихъ главными виновниками послѣдняго мятежа, которымъ они управляли посредствомъ самыхъ неистовыхъ клубовъ. Слышно, что также и Гг. Ламартинъ и Ледрю Ролленъ взводятъ такія же обвиненія на вышепоименованныя три лица.

Германія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 14 Іюля.

Вчера сюда прибыли: Король Виртембергскій, ВВ. герцоги Баденскій и Гессенскій, герцоги Нассаусскій и Саксенъ-Мейнингенскій; Баварскаго Короля ожидаютъ сегодня.

— Вчера происходило послѣднее засѣданіе союзнаго сейма.—Эрцгерцогъ Іоаннъ, по возвращеніи изъ церкви св. Павла въ занимаемую имъ квартиру, въ сопровожденіи депутаціи союзнаго сейма (состоящей изъ посланниковъ: предсѣдательствующаго австрійскаго, саксонскаго, виртембергскаго, ганноверскаго и вольныхъ городовъ), отправился въ союзный дворецъ, гдѣ въ присутствіи всѣхъ посланниковъ, членовъ военной коммиссіи и значительнаго числа жителей, между которыми находилось также много членовъ націон. собранія, предсѣдательствующій посланникъ (австрійскій) прочелъ адрессъ союзнаго сейма, въ которымъ онъ же, посланникъ, передаетъ власть, которою онъ донынѣ пользовался, въ руки избраннаго германскою націею Регента. На адрессъ сей, эрцгерцогъ Регентъ отвѣчалъ слѣдующее.

„Достопочтенное собраніе! Вступая нынѣ въ важную должность Регента Германіи, я долженъ передъ симъ высокимъ собраніемъ изъявить мою благодарность за то довѣріе, которое оказали ко мнѣ всѣ германскія правительства посредствомъ своихъ представителей. Способъ, какимъ высокій союзный сеймъ принесъ мнѣ поздравленіе, отъ имени германскихъ правительствъ, съ достопамятнымъ избраніемъ меня въ Регенты, заслуживаетъ особенную мою благодарность. Переуступленное союзнымъ сеймомъ, отъ имени германскихъ правительствъ, въ пользу временной центральной власти, исполненіе настоящихъ ея преимуществъ и обязанностей, принимаю нынѣ съ упованіемъ на содѣйствіе правительствъ всѣмъ распоряженіямъ центральной власти, которая должна усилить и упрочить могущество Германіи внутри и извнѣ. Въ этой надеждѣ я нахожу ручательство будущаго благосостоянія Германіи.“

— По окончаніи сей рѣчи, эрцгерцогу Регенту представлялись посланники отдѣльныхъ германскихъ правительствъ, а также члены военной коммиссіи, послѣ чего сопровождаемъ былъ ими въ Россійскую гостинницу.

— На этомъ публичномъ засѣданіи кончилось политическое поприще союзнаго сейма.

wmurowana tablica marmurowa przy wnijściu do przedmieścia św. Antoniego, w miejscu, gdzie szanowny Arcy-Pasterz zabójczą kulą ugodzony został.

— Kilka dzienników doniosło, że onegdaj w nocy wysłano wojska na przedmieścia St. Marcel i Montmartre, gdzie miano znaleźć przygotowania do barykad. Mówiono także: iż dowódzcy powstańców mieli zamiar kazać wyłącznie strzelać do Jenerałów i oficerów sztabowych; że chciano uprowadzić z klasztorów i pensionów młode panienki, w celu postawienia ich na barykadach, aby pod tą zasłoną bezpieczniéj strzelać do wojska; wszystko to jednak zbija *Monitor*, oświadczając, że są to wynalazki złych ludzi, pragnących obudzać trwogę.

— Minister wojny oświadczył zawczoraj Reprezentantom, że mimo niektórych nieuniknionych trudności, wszystko idzie dobrze, i że rząd, pojmujący swoje obowiązki względem porządku towarzyskiego, nie ma się czego obawiać. Broni już 110,000 sztuk odebrano, a Jenerał Changarnier, dowódzca gwardyi narodowéj, wydał Półkownikom legii stosowne rozkazy, jak mają postępować w razie wznowienia rozruchów.

— Mówiono wczoraj o aresztowaniu jednego wysokiego urzędnika byłego Rządu z wydziału wojny, P. *Constantin*. oskarżonego jeżeli nie o czynny udział, to przynajmniéj o umyślne pobłażanie ostatniemu powstaniu.

— Podług listów wydrukowanych w jednéj gazecie Belgijskiéj, nader ważne okoliczności zostały wyjawione przed Kommissyą śledczą przez P. Arago, byłego Ministra byłéj Kommissyi Wykonawczéj. Te wyznania oskarżają P. Landrin, członka samejże Kommissyi śledczéj, oraz PP. Portalis i Juliusza Favre, jako głównych sprawców ostatniego powstania, którém kierowali za pomocą najzapaleńszych klubów. Słychać że i PP. de Lamartine i Ledru Rollin zanieśli podobnež oskarżenie na wyż wymienione osoby.

Niemcy.

Frankfurt nad Menem, 14 lipca.

— Wczoraj przybyli tu: Król Würtembergski, WW. Xiążęta Badeński i Hesski, Xiążęta Nassauski i Sasko-Meiningski. Król Bawarski dziś jest spodziewany.

— Wczoraj odbyło się ostatnie posiedzenie Sejmu Związkowego (*Bundestag*). Arcy-Xiążę Jan, po powrócie z kościoła św. Pawła do mieszkania swego, w towarzystwie deputacyi Sejmu Związkowego (złożonéj z Posłów: prezydalnego Austryackiego, Saskiego, Wirtembergskiego, Hanowerskiego i miast wolnych), udał się do pałacu Związkowego, gdzie w obec wszystkich Posłów, członków Kommissyi wojskowéj i znacznéj liczby słuchaczów, pomiędzy któremi znajdowało się także wielu członków Zgromadzenia Narodowego, Poseł prezydalny (Austryacki) odczytał adress Sejmu Związkowego, w którym tenże zdaje piastowaną dotychczas władzę, w ręce obranego przez naród Niemiecki Rejenta. Na adress ten odpowiedział Arcy-Xiążę Rejent w tych słowach:

„Wielce szanowne Zgromadzenie! Obejmując dziś ważny urząd Rejenta Niemiec, wynurzyć muszę w obec tego wysokiego Zgromadzenia podziękowanie moje za ufność, jaką mi okazały wszystkie rządy Niemieckie przez swoich Reprezentantów, okoliczności mego wyboru. Sposób, w jaki wysoki Sejm Związkowy pośpieszył powitać mnie w imieniu Rządów Niemieckich, jako Rejenta państwa, w pamiętnym dniu wyboru mego, zasługuje na moję szczególną wdzięczność. Zlane przez Sejm Związkowy, w imieniu Rządów Niemieckich, na tymczasową władzę centralną, wykonywanie jego dotychczasowych prerogatyw i obowiązków, przyjmuję teraz z ufnością we szczere współdziałanie rządów we względzie wszystkich rozporządzeń władzy centralnéj, która ma potęgę Niemiec zewnątrz i wewnątrz, wzmocnić i ustalić. W téj ufności widzę pewną rękojmię przyszłéj pomyślności Niemiec.“

Po ukończeniu téj mowy, przedstawieni byli Arcy-Xięciu Rejentowi, Posłowie pojedyńczych Rządów Niemieckich, oraz członkowie Kommissyi wojskowéj, poczém przez nich do hotelu Rossyjskiego odprowadzony został.

Na tém publiczném posiedzeniu ukończył się polityczny zawód Sejmu Związkowego.

16 Іюля.

Эрцъ-герцогъ правитель Имперіи выѣхалъ третьяго дня утромъ въ Вѣну; наканунѣ того дня онъ присутствовалъ въ здѣшнемъ театрѣ, на представленіи оперы Оберонъ, и при входѣ въ ложу привѣтствованъ былъ собравшеюся публикою съ восторгомъ. Мужчины встали съ мѣстъ, а женщины махали платками. По окончаніи втораго акта, эрцъ-герцогъ, подойдя къ периламъ ложи, среди глубокой тишины, сказалъ къ привѣтавшей публикѣ слѣдующія слова: „Я долженъ съ вами проститься на короткое время. По данному слову я принужденъ возвратиться въ Вѣну; ибо данное слово должно быть священно для каждаго Нѣмца. Вскорѣ возвращусь и привезу съ собою дорогихъ моему сердцу жену и сына.“ Слова сіи приняты были всѣми присутствовавшими съ радостными восклицаніями, продолжавшимися даже по удаленіи эрцъ-герцога изъ ложи.

— Вчера, въ національномъ собраніи, президентъ прочелъ посланіе правителя имперіи, съ увѣдомленіемъ, что онъ оставляетъ Франкфуртъ на короткое время, и что назначилъ государственными министрами: внутреннихъ и иностранныхъ дѣлъ, депутата Шмерлинга; юстиціи, депутата Гекшера, и военнымъ, Прусскаго генералъ-маіора Пейкера. Назначеніе прочихъ министровъ отложено на дальнѣйшее время. Къ этому посланію приложена была прокламація Регента къ Германскому народу, въ которой онъ объявляетъ, что представители Германіи призвали его къ управленію дѣлами; причемъ обязывается устранить возникшія затрудненія, оживить торговлю и промышленность; но вмѣстѣ съ тѣмъ предваряетъ, что благосостояніе страны зависитъ отъ сохраненія порядка и законовъ; приглашаетъ всѣхъ къ содѣйствію для возстановленія оныхъ тамъ, гдѣ они были нарушены, и наконецъ объявляетъ, что преступные замыслы и своевольство будетъ отвращать силою законовъ.

— Въ томъ же засѣданіи, національное собраніе, послѣ жаркаго пренія, приняло слѣдующее рѣшеніе: „Національное собраніе опредѣляетъ, что временная центральная власть потребуетъ отъ ганноверскаго министерства рѣшительнаго признанія этой власти и относящихся къ ней правъ.

Шлезвигъ-Голштейнское-Герц. *Ренсбургъ*, 13 Іюля.

Мы узнали изъ достовѣрнаго источника, что переговоры съ Даніею прекращены, такъ какъ Датскій кабинетъ не хотѣлъ согласиться на представленныя ему условія относительно заключенія перемирія.

Dnia 16 lipca.

Arcy-Xiążę Rejent wyjechał zawczoraj przed południem do Wiednia. Wieczorem dnia poprzedzającego, znajdował się w wielkiéj loży tutejszego teatru na przedstawieniu Oberona, gdzie przy wnijściu pozdrowiony był z zapałem od licznie zgromadzonéj publiczności. Mężczyźni powstali z miejsc swoich, damy zaś powiewały chustkami. Kiedy po drugim akcie zbliżył się do poręczy loży, znowu powstali wszyscy; głęboka nastąpiła cisza, śród któréj Arcy-Xiążę przemówił jak następuje: „Muszę was na krótki czas pożegnać. Dane słowo powołuje mnie do Wiednia, a słowo powinno być świętém dla Niemca. Wrócę tu wkrótce i przywiozę z sobą to, co mam najdroższego: żonę i dziecko!“ Krótka ta przemowa trafiła do serca wszystkich obecnych, i długo jeszcze po wyjściu Arcy-Xięcia z loży rozlegały się głośnie okrzyki: „Niech żyje!“

— Na wczorajszém posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, Prezes odczytał przesłane mu posłannictwo Rejenta Państwa, w którém donosi, że Frankfurt na krótko opuszcza, tudzież, że mianował Ministrami: spraw wewnętrznych i zagranicznych, deputowanego Schmerling; sprawiedliwości, deputowanego Hecksher, a wojny, Prusskiego Jenerał-Majora Peucker. Mianowanie innych Ministrów odłożył do późniejszego czasu. Do tego posłannictwa dołączona była odezwa Rejenta Państwa do ludu Niemieckiego, w któréj zawiadamia Niemcy: że ich Reprezentanci powołali go do steru rządu; przyrzeka im pokonanie nagromadzonych trudności, wolny handel i wszelkie dla przemysłu swobody; dodaje oraz przestrogę, że swoboda krzewi się tylko pod osłoną porządku i prawności; zachęca, aby wspólnie z nim pracowali nad przywróceniem ich w tych miejscach, gdzie były na czas przerwane; nakoniec oświadcza, że zbrodnicze wichrzenia i wyuzdaną swawolę poskramiać będzie całą praw potęgą.

— Na témże posiedzeniu, Zgromadzenie Narodowe, po żywych sporach, przyjęło następującą uchwałę: „Zgromadzenie Narodowe postanawia, iż tymczasowa władza centralna żądać ma od ministerstwa Hannowerskiego bezwarunkowego uznanie tejże władzy i praw odnoszących się do niéj.“

Xięst. Szlezwicko-Holsztyńskie. *Rendsburg*, 13 lipca.

Z dobrego dowiadujemy się źródła, że układy z Danią zostały zerwane, gdyż gabinet Duński wzbraniał się przystać na przedstawione mu warunki względem zawarcia zawieszenia broni.

Италія.

Венеція, 5 Іюля.

Венеціанская республика окончила кратковременное свое поприще. Постигшія въ послѣднее время неудачи, преимущественно дурное состояніе финансовъ, заставили Венецію объявить себя въ пользу присоединенія къ Сардиніи. 3 Іюля, въ 9 часовъ утра, созванное временнымъ республиканскимъ правительствомъ собраніе, отправилось въ церковь св. Марка, гдѣ кардиналомъ патріархомъ Монико совершено было молебствіе съ произнесеніемъ краткой рѣчи. За симъ депутаты отправились во дворецъ Дожей, гдѣ приступили къ избранію президента собранія, и избрали Г. Рубби. За симъ начаты были пренія по проекту присоединенія Венеціи къ Піэмонту. Вопросъ этотъ положено рѣшить посредствомъ тайной балотировки, которая вчера пришла въ исполненіе и принесла ожидаемый результатъ, то есть огромное большинство въ пользу присоединенія къ Піэмонту. За симъ назначено было новое временное правительство, состоящее изъ Гг. Кастелли, Пальчеокапа, Камерата, Паулуччи и Каведали.

Włochy.

Wenecya, 5 lipca.

Rzeczpospolita Wenecka skończyła krótki swój zawód. Dotkliwe utrapienia ze wszech stron, szczególniéj też skołatany stan skarbu, zmusiły Wenecyą do oświadczenia się za połączeniem się z Królem Albertem. Onegdaj, d. 3, o godz. 9 z rana, zwołane przez tymczasowy Rząd Rzeczypospolitéj Zgromadzenie (*Assemblea*), udało się do kościoła św. Marka, gdzie Kardynał Patryarcha Monico odprawił uroczyste nabożeństwo i krótką miał przemowę. Poczém udali się deputowani do pałacu Dożów, gdzie przystąpiono do wyboru Prezesa Zgromadzenia. Wybór padł na P. Rubbi. Następnie przystąpiono do rozpraw nad projektem względem połączenia się Wenecyi z Piemontem. Kwestyą tego postanowiono rozstrzygnąć przez tajne głosowanie, które wczoraj przyszło do skutku i wydało spodziewany wypadek, to jest, niezmierną większość za przyłączeniem się do Piemontu. Poczém mianowano nowy Rząd tymczasowy, złożony z PP. *Castelli*, *Paleocapa*, *Camerata*, *Paulucci* i *Cavedali*.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Глюксберга—Печ. позвол. 20-го Іюля 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.